

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
თბილისის აკოლონ ქუთათელაძის სახელობის
სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია

რესტავრაციის, ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის ფაკულტეტი

სადოქტორო პროგრამა

კონსერვაცია და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა

პროგრამის ხელმძღვანელი:

ნანა კუპრაშვილი,

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, თსსა პროფესორი

დამტკიცებულია თსსა რესტავრაციის, ხელოვნების სიტორიისა და თეორიის
ფაკულტეტის საბჭოს მიერ 2021 წლის 29.11.2021, სხდომის ოქმი №19

სადოქტორო პროგრამის ზოგადი დახასიათება:

კონსერვაციისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სადოქტორო პროგრამა მოწოდებულია მოამზადოს ამ სფეროს მეცნიერ-მკვლევარი და პრაქტიკოსი სპეციალისტი. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და კონსერვაცია თეორიული და პრაქტიკული სწავლების ინტეგრირებულ ერთიანობას წარმოადგენს, რაც სავსებით შეესაბამება ე.წ. “პავის დოკუმენტში” მოცემულ განსაზღვრებებს.

კონსერვაციისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის, როგორც პოლიტიკური, ასევე, ფილოსოფიური მხარე განისაზღვრა 1996 წელს, იუნესკოს კომიტეტის მოხსენებაში კულტურასა და მის განვითარებაზე - (“ჩვენი შემოქმედებითი მრავალფეროვნება” - როგორც ზოგადსაკაცობრიო უფლება). კონსერვაციისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სფეროს განეკუთვნება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაზიანების პრევენცია, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა, რაც ამ პროგრამის ძირითად პარამეტრებს განსაზღვრავს.

ფართო სფერო (მიმართულება): 02 ხელოვნება, ჰუმანიტარული მეცნიერებები (სახვითი ხელოვნების რესტავრაციის მიმართულებისათვის) Arts and Humanities

07 ინჟინერია, წარმოება და მშენებლობა (არქიტექტურის რესტავრაციის მიმართულებისათვის) Engineering, Manufacturing and Construction

ვიწრო სფერო (დარგი/სპეციალობა):

022 ჰუმანიტარული მეცნიერებები (ენების გარეშე) (სახვითი ხელოვნების რესტავრაციის მიმართულებისათვის)

Humanities (except Languages)

073 არქიტექტურა და მშენებლობა (არქიტექტურის რესტავრაციის მიმართულებისათვის) Architecture and Construction

დეტალური სფერო (ქვედარგი/სპეციალიზაცია): 0222 ისტორია და არქეოლოგია (სახვითი ხელოვნების რესტავრაციის მიმართულებისათვის) History and archaeology
0739 არქიტექტურა და მშენებლობა - არაკლასიფიცირებული (არქიტექტურის რესტავრაციის მიმართულებისათვის) Architecture and Construction, not elsewhere classified

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: 0222.1.3 ხელოვნების ნიმუშთა რესტავრაციის დოქტორი, Doctor of Art Restoration (სახვითი ხელოვნების რესტავრაციის მიმართულებისათვის)

0739.1.1. არქიტექტურის რესტავრაციის დოქტორი Doctor of Architectural Restoration (არქიტექტურის რესტავრაციის მიმართულებისათვის)

განათლების საფეხური: დოქტორანტურა

პროგრამის მოცულობა: 50 კრედიტი (ECTS)

სწავლების ხანგრძლივობა: 3-5 აკადემიური წელი.

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა, როგორც ზოგადსაკაცობრიო უფლება და მოვალეობა, საჭიროებს ამ სფეროში აქტივობის, მენეჯმენტისა და განათლების მაღალ ხარისხს, ასევე, მის დემოკრატიულ კონტროლს და საზოგადოებისათვის გამჭვირვალე აქტივობას. სადოქტორო პროგრამის მიზანია, აღზარდოს ისეთი მეცნიერი და, ამავე დროს, პრაქტიკოსი კონსერვატორი, რომელიც შეძლებს უხელმძღვანელოს როგორც

მცირე, ისე დიდი მასშტაბის და მნიშვნელობის საკონსერვაციო პროექტებს.
შესაბამისად, პროგრამის მიზანია:

- კონსერვაციის ფილოსოფიის ძირითადი ასპექტების კვლევა;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და კონსერვაციის სფეროში არსებული უახლესი ცოდნისა და გამოცდილების პრინციპების, კონცეფციების, ფაქტების, თეორიების შესწავლა-ანალიზი;
- მოპოვებული ცოდნის საფუძველზე პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის კომპლექსური კვლევა, რომელიც მოიცავს როგორც თეორიულ კვლევას, ასევე, მასალისა და დაზიანებების პრაქტიკულ დიაგნოსტიკას და მიღებული მონაცემების საფუძველზე სწორი საინტერვენციო პოლიტიკის შემუშავებას;
- კონსერვაციის დარგში არსებული თანამედროვე მეთოდების შესწავლა და გამოყენება, რაზეც იქნება დაფუძნებული დოქტორანტის მიერ შესრულებული ორგინალური კვლევა;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და კონსერვაციის სფეროში ახალი ცოდნის შექმნა და გავრცელება;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და კონსერვაციის გააზრება მომიჯნავე სფეროების უახლესი გამოცდილების გათვალისწინებით; მუშაობა კულტურული მემკვიდრეობის კონსერვაციისა და მართვის პრინციპების მოქმედ კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიმართულებით;
- მემკვიდრეობის დაცვის სფეროს მონათესავე დისციპლინებში დაგროვილი ცოდნის საკუთარი კვლევითი სამუშაოს დაგეგმვისა და მიღებული შედეგების ინტერპრეტაციისათვის გამოყენება;
- კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ არსებული ინფორმაციის შეფასება, ინტერპრეტაცია და სინთეზი ყველა არსებული და კვლევისათვის საჭირო მეთოდის გამოყენებით;

- დოქტორანტის მიერ დამოუკიდებელი კვლევითი სამუშაოს დაგეგმვის და წარმართვისათვის აუცილებელი ჩვევების ჩამოყალიბება როგორც სამეცნიერო, ასევე პრაქტიკულ სფეროში; დამოუკიდებელი მუშაობის უნარების გამომუშავება; კვლევის ახალი და უახლესი მეთოდების დანერგვა და მათი პრაქტიკული გამოყენება სამეცნიერო მუშაობაში.

სადოქტორო პროგრამაზე მიღების პირობები:

“კონსერვაცია და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა” სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს ჰუმანიტარულ და სოციალურ დარგებში მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, რომელიც აკმაყოფილებს **დოქტორანტურის დებულებით დადგენილ მოთხოვნებს;**

“კონსერვაცია და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა” სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე მობილობის წესით ჩარიცხვა შესაძლებელია წელიწადში ორჯერ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილ ვადებში, სავალდებულო პროცედურებისა და უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი წესების დაცვით;

“კონსერვაცია და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა” სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვა, ან გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილების საფუძველზე;

დოქტორანტურაში ჩარიცხვის აუცილებელი პირობაა სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელის (თანახელმძღვანელთა) დასაბუთებული შუამდგომლობა;

დოქტორანტურაში ჩარიცხვის აუცილებელი პხელმძღვანელთან შეთანხმებული უნდა იყოს საკვლევი თემის მიზანშეწონილობა და რელევანტურობა;

პროგრამაზე ჩარიცხვა მოხდება გასაუბრების შედეგების საფუძველზე.

გასაუბრების დროს კონკურსანტს მოეთხოვება:

ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს წინაშე წარადგინოს საკვლევად შერჩეული თემა, ძირითადი პრობლემატიკა, ამ პრობლემების გადაჭრის სავარაუდო გზები და სავარაუდო კვლევის მეთოდები ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს წინაშე გააკეთოს . მან უნდა წარმოადგინოს საკუთარი სამეცნიერო პროექტის ვრცელი ზეპირი პრეზენტაცია (საილუსტრაციო მასალითურთ, მაქსიმუმ 40 წთ.); საბჭოს წარუდგინოს რეფერატი საკვლევ საკითხზე, არა ნაკლებ 15 გვერდისა (Sylfaen- 11/12).

პროგრამაზე ჩარიცხვის აუცილებელი პირობაა უცხო ენის (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული) **B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატი.** უცხო ენის B2 (ALTE) დონეზე ცოდნის სერთიფიკატის წარდგენისაგან თავისუფლდება პირი, რომელსაც საბაკალავრო ან სამაგისტრო პროგრამა გავლილი და დასრულებული აქვს ინგლისურ, გერმანულ, ფრანგულ ენებზე. დოქტორანტურაში ჩაბარების მსურველს შეუძლია წარმოადგინოს უცხო ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატი, რომელიც გაცემული უნდა იყოს კომპეტენტური ორგანოს მიერ (**გერმანულ ენაში:** Goethe – Zertifikat B2, ვისაც აქვს ჩაბარებული: Zertifikat Deutsch für den Beruf, DAF, Sprachdiplom Kultusminister და Konferenz, ZMP, Zentrale Oberstufenprüfung, Kleines/Grosses Deutsches Sprachdiplom, DSH; **ინგლისურ ენაში:** - CEFR B2, IELTS exam – 5, BEC exam and CELS exam – Vantage, Cambridge exam – FCE, Pritman ESOL Internationa l, TOEIC – 541, TOEFL: – 500 (paper - based), 173 (computer - based), 61 (internet - based); **ფრანგულ ენაში** - Diplome de Langue Francaise (DL) (AF), Diplome d’Etudes en Langue Francaise DELF/B2 (CIEP). სერთიფიკატი გაცემული უნდა იყოს ბოლო სამი წლის განმავლობაში.

ყველა სხვა შემთხვევაში პირი ვალდებულია ჩააბაროს აკადემიის მიერ
ორგანიზებული უცხო ენის გამოცდა;

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა აგრეთვე 3 წლის სამუშაო გამოცდილება
შესაბამის დარგში (დოქტორანტურაში ჩარიცხვის წინაპირობების შესახებ იხ.
თსსა რესტავრაციის, ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის ფაკულტეტის
დოქტორანტურის დებულებაში, პუნქტი 4)

თანაბარ პირობებში უპირატესობა მიენიჭება კანდიდატს, რომელსაც აქვს
სამაგისტრო განათლება კულტურის კვლევების სფეროში, ასევე, თანაბარ
პირობებში უპირატესობა მიენიჭება იმ კანდიდატსაც, რომელსაც არა აქვს
სამაგისტრო განათლება შესაბამისი მიმართულებით, მაგრამ აქვს პრაქტიკული
მუშაობის გამოცდილება ან/და შრომები შესაბამის სფეროსა თუ მასში შემავალ
ცალკეულ დარგებში.

სადოქტორო პროგრამის ხანგრძლივობა:

საგანმანათლებლო პროგრამის ხანგრძლივობაა – 3-5 წელი. საგანმანათლებლო
პროგრამის დასრულების შემდგომ კურსდამთავრებულს ენიჭება:
“რესტავრაცია/კონსერვაციის დოქტორის” აკადემიური ხარისხი და ეძლევა
სახელმწიფოს მიერ დადგენილი ნიმუშის დიპლომი. დიპლომთან ერთად გაიცემა
ევროპის კომისიის, ევროსაბჭოსა და UNESCO/CEPES-ის მიერ შემუშავებული
მოდელის შესაბამისი “დიპლომის დანართი“.

სადოქტორო პროგრამის სტრუქტურა:

სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა მოიცავს როგორც სასწავლო,
ასევე კვლევით კომპონენტს.

სასწავლო კომპონენტი

სასწავლო კომპონენტის მოცულობა ჯამში 50 ECTS-ია, საიდანაც სასწავლო
კომპონენტის სავალდებულო ელემენტები 45 ECTS-ია, ხოლო სასწავლო კომპონენტის
არჩევითი ელემენტები - 5 ECTS.

1 კრედიტი შეესაბამება 25 საათს და გულისხმობს დოქტორანტის მიერ პროგრამის
დაუფლებას როგორც საკონტაქტო, ისე დამოუკიდებელი მუშაობის გზით.

სასწავლო კომპონენტის სავალდებულო ელემენტები (45 ECTS):

სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სავალდებულო სასწავლო კომპონენტი მიზნად ისახავს კულტურის კვლევების სფეროში დოქტორანტის ცოდნის გაღრმავებას, მისი კვლევითი უნარების განვითარებას, მეთოდოლოგიურ დახელოვნებას, ხელს უწყობს დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებაში და ამზადებს მას მომავალი პედაგოგიური და სამეცნიერო საქმიანობისათვის.

სასწავლო კომპონენტის სავალდებულო ელემენტებია:

- საფაკულტეტო სასწავლო კურსები (სავალდებულო) - 15ECTS (5+5+5)
- სემინარი სპეციალობაში (სავალდებულო) - 20ECTS (10+10)
- ინტერდისციპლინური სემინარი (სავალდებულო, არჩევითი) - 10ECTS

1. საფაკულტეტო სასწავლო კურსები - 15 ECTS
2. სემინარები - 30 ECTS
3. არჩევითი სასწავლო კურსები - 5 ECTS

კვლევითი კომპონენტი

კვლევითი კომპონენტი მოიცავს:

კოლოკვიუმი 1

კოლოკვიუმი 2

კვლევითი (საკვალიფიკაციო) ნაშრომის შესრულება და მისი დაცვა/საჯარო პრეზენტაცია